

Heinrich Schütz: Derr Herr ist mein Hirt

Der Herr ist mein Hirt,
Mir wird nichts mangeln.
Er weidet mich auf einer grünen Auen
Und führet mich zum frischen Wasser,
Er erquicket meine Seele.
Er führet mich auf rechter Straßen
um seines Namens willen.
Und ob ich schon wandelt'
im finsternen Tal des Todes,
Fürcht ich kein Unglück;
Denn du bist bei mir,
Dein Stecken und Stab trösten mich.
Du bereitest vor mir einen Tisch
Gegen meine Feinde,
Du salbest mein Haupt mit Öle,
Und schenkest mir voll ein.
Gutes und Barmherzigkeit werden mir
folgen mein Leben lang,
Und werde bleiben im Haus des Herren
immerdar.
Der Herr ist mein Hirt,
Mir wird nichts mangeln.
Er weidet mich auf einer grünen Auen

Az Úr az én pásztorom,
nem szenvedek hiányt,
zöldellő réteken legeltet.
A nyugalom vizéhez terel
és felüdíti lelkemet.
Az igaz úton vezérel,
névéhez híven.
Ha sötét völgyben
járok is,
nem félek a bajtól,
hisz te velem vagy.
Botod, pásztorbotod biztonságot ad.
Számomra asztalt terítettél,
ellenségeimnek szeme láttára.
Fejemet megkentéd olajjal,
s a poharam színlőtig töltötted.
Kegyelmed és jóságod vezet
életemnek minden napján,
s az Úr házában lakhatom
örök időkön át.
Az Úr az én pásztorom,
nem szenvedek hiányt,
zöldellő réteken legeltet.

(23. zsoltár)

Johann Rosenmüller: Treiffet ihr Himmel von oben

Treiffet ihr Himmel von oben,
und die Wolcken regnen die Gerechtigkeit.
Die Erde thue sich auff, und bringe Heil,
und Gerechtigkeit wachse mit zu.
Ich der HERR schaffe es.

Harmatozzatok, egek, onnan felülről,
és ti felhők, hullassátok az Igazat:
nyíljék meg a föld, és teremje
az Üdvözítőt.
Én az Úr teszem ezt.

(a latin Rorate Caeli szöveg német adaptációja)

Johann Christoph Bach: Wie bist du denn, o Gott, in Zorn auf mich entbrannt

Wie bist du denn, o Gott, in Zorn auf mich
entbrannt,
ist deine Güte gar in Eifer umgewandt?
Vor Trauern hab ich fast kein Mark mehr in
den Beinen,
die Augen werden Blut und schwellen auf
von Weinen.

Ily haragra, ó Istenem, hogyan gyúltál,
hogy irányomban nagy jóságod elmúlt már?
Már nincs többé épség csontjaimban a
bánattól,
szemem duzzadt és vérben ázó
a sírástól.

Des Jammers Unmut hat mir allen Mut
genommen,
ich bin vor Kümmernis fast von mir selber
kommen.
Wenn alles in der Nacht empfindet seine
Ruh,
so wach ich ganz allein und tu kein Auge zu;

denn ist es mir bequem mich inniglich zu
kränken,
dann pfleg ich meiner Not am meisten nach
zudenken.
Dann überkomm ich Lust die Unlust nicht zu
hemmen,
dann könnte man mich sehn mein Lager
recht durchschwemmen.

Ach Gott, willst du mit mir nun, nun zürnen
ewiglich,
will denn dein Antlitz gar vor mir verbergen
sich?
Wie streck ich Tag und Nacht zu dir aus
meine Hände!
Du aber fleuchst, je mehr ich, Herr, mich zu
dir wende.

Ich dacht, du würdest mich auf einem Fels
erhöhen,
so muß ich tief hinab fast in den Abgrund
gehen.
Du gibst mir manchen Stoß zu meinem
kranken Herzen;
du schlägst mich, da es mich am meisten
pflegt zu schmerzen.

Warum verfolgst du mich, was willst du von
mir haben?
Was hat ein Mensch für dich, was forderst
du für Gaben?
Bekehrst du Herzensangst, der, der hab ich
gnug bei mir.
Vielleicht ist dir gedient mit Tränen, die sind
hier,

vielleicht ist dir gedient mit Demut,
lieg ich doch oft vor dir auf Erden;
vielleicht ist dir gedient mit Seufzern,
ihrer kann nicht mehr gefunden werden.

Mein Gott, sei länger nicht in Zorn auf mich
entbrannt,
laß deinen Eifer sein in Güte umgewandt.

A jajgatás nyűge minden erőmet elvette,
a búsongás lelkem szinte felemésztette.
Mikor éjjel minden nyugalmát találja,
felébredek, s szemem le nem csukom,
magányban.

Mert jólesik, ha magam
megbetegíthetem
és ínségembe jól belehergelhetem.
Majd kedvet kapok, hogy rosszkedvemnek
ne vessek gátat, ha látnátok ekkor
fekhelyem jól átázva!

Ó Istenem, örökké megtartod haragod,
s teljesen elrejtéd előlem az arcod?
Mint tárom ki kezeim éj s nappal Feléd!
De Te elfutsz, minél jobban közeledem én.

Úgy érzem, azért emelnél magas sziklára,
hogy onnan mélyre kelljen zuhannom
zihálva.
Te csak oly döféseket mérsz beteg szívemre,
csak ott ütsz, hol sebeim a
legérzékenyebbek.

Mit akarsz hát tőlem, miért üldözöl engem?
Mit adjak Neked, mit rejtegethet egy ember?
Azt kívánod, féljelek? Sok ideje annak.
Talán könnyeimmel szolgálhatlak? Itt
vannak.

Talán alázatomban hiányzik?
Gyakran borulok le Előtted.
Talán sóhajaim kellenek?
Ennél többet lelkemben nem lelek.

Istenem, ne légy tovább haragra gyúlva,
hagyd haragod és add hát jószágod újra!

(Dinyés Soma műfordítása)

Johann Sebastian Bach: Ach lieben Christen, seid getrost, BWV 114

1. Chor

Ach, lieben Christen, seid getrost,
Wie tut ihr so verzagen!
Weil uns der Herr heimsuchen tut,
Laßt uns von Herzen sagen:
Die Straf wir wohl verdienet han,
Solchs muß bekennen jedermann,
Niemand darf sich ausschließen.

2. Arie T

Wo wird in diesem Jammertale
Vor meinen Geist die Zuflucht sein?
Allein zu Jesu Vaterhänden
Will ich mich in der Schwachheit wenden;
Sonst weiß ich weder aus noch ein.

3. Rezitativ B

O Sünder, trage mit Geduld,
Was du durch deine Schuld
Dir selber zugezogen!
Das Unrecht säufst du ja
Wie Wasser in dich ein,
Und diese Sündenwassersucht
Ist zum Verderben da
Und wird dir tödlich sein.
Der Hochmut aß vordem von der verbotnen
Frucht,
Gott gleich zu werden;
Wie oft erhebst du dich mit schwülstigen
Gebärden,
Daß du erniedrigt werden muß.
Wohlan, bereite deine Brust,
Daß sie den Tod und Grab nicht scheut,
So kömmst du durch ein selig Sterben
Aus diesem sündlichen Verderben
Zur Unschuld und zur Herrlichkeit.

4. Choral S

Kein Frucht das Weizenkörnlein bringt,
Es fall denn in die Erden;
So muß auch unser irdscher Leib
Zu Staub und Aschen werden,
Eh er kömmt zu der Herrlichkeit,
Die du, Herr Christ, uns hast bereit'
Durch deinen Gang zum Vater.

1. Kórus

Ó, keresztények, vigaszt most,
mily csüggedés szállt rátok!
Ha az Úr sújtana legott,
ím szívemélyből mondjátok:
Büntetésed megszolgáltuk
ezt Neked mi mind belátjuk,
nincsen kivétel senki.

2. Ária (tenor)

Hol lelek e siralomvölgyben
lelkemnek én menedéket?
Csak Jézus atyai tenyerén
tud átváltozni a gyengeség;
máshogy lenn maradok végleg.

3. Recitativo (basszus)

Ó, bűnös, viseld türelemmel,
amire nagy vétkeiddel
saját magad kárhoztattad!
Az igazságtalanságot vedeled,
mint vizet magadba,
és e bűnös vízkór
vesztedhez vezet
s csak halálot hozod magadnak.
A gőg miatt korábban a tiltott gyümölcsből
már fogyasztottál,
hogy Istenhez hasonlóná válj;
dagályos dölyföddel magad oly gyakran
felmagasztalád,
hogy ideje megalázkodjál.
Fel hát, készítsd lelked,
hogy a haláltól és a sírtól ne féljen,
akkor áldott halál által térhetsz
e bűnös romlásból végre
a büntelen s örök dicsőségre.

4. Korál (szoprán)

A búzaszem nem hoz termést,
ámbar a földre szálljon;
kell, hogy földi testünk ekképp
porrá s hamuvá váljon,
mielőtt az Üdvre indul,
mit előkészített Krisztus
éltével, az Atyához.

5. Arie A

Du machst, o Tod, mir nun nicht ferner bange,
Wenn ich durch dich die Freiheit nur erlange,
Es muß ja so einmal gestorben sein.

Mit Simeon will ich in Friede fahren,
Mein Heiland will mich in der Gruft
bewahren

Und ruft mich einst zu sich verklärt und rein.

6. Rezitativ T

Indes bedenke deine Seele
Und stelle sie dem Heiland dar;
Gib deinen Leib und deine Glieder
Gott, der sie dir gegeben, wieder.
Er sorgt und wacht,
Und so wird seiner Liebe Macht
Im Tod und Leben offenbar.

7. Choral

Wir wachen oder schlafen ein,
So sind wir doch des Herren;
Auf Christum wir getauftet sein,
Der kann dem Satan wehren.
Durch Adam auf uns kömmt der Tod,
Christus hilft uns aus aller Not.
Drum loben wir den Herren.

5. Ária (alt)

Ó halál, többé szomorúvá nem teszel,
ha tőled csak a szabadságot nyerem el,
hisz egyszer úgyis meg kell haljak.

Mint Simeon, szenderülnék jobblétre,
Meváltóm megőriz Föld sötétjében
s magához hív majd dicsőn, megtisztultan.

6. Recitativo (tenor)

Ezalatt fontolódjon lelked
és készítse elő magát a Megváltónak;
Visszajár tested s minden tagja
Istennek, kitől mindezt kaptad.
Ő gondoskodva s virrasztva,
szeretetének hatalmát kinyilatkoztatja
halálunkban és életünkben.

7. Choral

Éberem vagy álmunk terén,
mindig az Úrban élünk;
Krisztusban megkeresztelvé
Sátántól már nem félünk.
Ádám révén jött a halál,
bajunkból Krisztus kihozál.
Ezért dicsérjük Urunk.

(Dinyés Soma műfordítása)